

**Historia Pelagiana Et Dissertatio De Synodo V.
Œcumenica In Qua Origenis ac Theodori Mopsuesteni
Pelagiani erroris Auctorum justa damnatio exponitur, &
Aquilejense Schisma describitur**

Noris, Enrico

Patavii, 1708

Cap. 11. Sanctus Innocentius Papa Pelagianos damnat, paulò post obit, ejusdem mortis tempus aliud à vulgari chronologiâ probatum. Augustinus contra Pelagii sectatores ad Paulinum scribit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72486](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72486)

que fuit Concilium Generale, ut putavit Baronius, cujus verba superius dedimus, sed Provinciale ex epigraphe Epistolæ 92. apud Augustinum.

Augustinus fidei causam omni conatu adversus Pelagianorum insidias defensus privatas etiam ad Innocentium literas dedit, quibus tamen ut majus auctoritatis pondus inesset, easdem ab Alipio, Evodio, ac Possidio subscribendas curavit. Hi quidem olim Augustino convixerant, atque ex Augustiniano Hipponensi Monasterio nobiles in Africanâ Ecclesiâ Sedes indepti erant. Alipius Tagastensis Episcopus scientiâ, & auctoritate percelebris, rebusque contra Pelagianos gestis insignis sæpius nobis inferius commendabitur. Evodius militiâ relicta, ac Christianis sacris initiatus Monachum cum Augustino concive induerat, & paulò post Uzalæ in provinciâ Proconsulari Antistes consecratus anno 404. contra Donatistas à Synodo Africanâ legatus ad Honorium missus fuit; Hic Synodo Carthagenensi hoc anno contra Pelagianos peractâ non interfuerat, non enim in literarum epigraphe nominatur. Possidius erat Episcopus Calamensis, & anno 410. publicâ legatione contra eosdem Donatistas apud Imperatorem perfunctus fuit, ejusque operâ factum est, ut Honorius Marcellinum in Africam summâ cum potestate mitteret, à quo anno sequenti indictâ collatione Carthagenensi, Possidius unus è septem Episcopis fuit, qui contra Donatistas disputarunt. Egit pariter Augustinus cum Aurelio, ut & ipse tanquam Primas Africæ laudatâ Epistolæ nomen daret. Cæterum in his literis Augustinus fidei omnibus abrais, suis coloribus Pelagianam fraudem depinxit; insinuavit Innocentio, vulgò jactari, Pelagium plures Romæ patronos habere, nonnullos, quod Pontificem in eadem sententiâ cum Pelagio esse sibi persuadebant, cæteros, quod Pelagio falsò eos errores adscribi arbitrabantur; dein pluribus in Pelagianam hæresim invecus, quò de facie tota ab Innocentio cognosceretur, Pelagii librum ab eisdem discipulis sibi proditum eidem misit; ne verò Pontifici tot curis occupato multum laboris injiceret, asteriscis capitales ejusdem errores notavit, addidit etiam volumen de Naturâ & Gratiâ, quo librum Hæresarchæ confutaverat, itemque Epistolam abs se ad Pelagium datam, quâ respondebat alteri ab ipso met. Pelagio in sui defensionem perscriptâ, curavit autem per Summum Pontificem eandem transmittere, ut Pelagius magis eum, qui misisset, quam qui scripsisset, attenderet. Insinuavit etiam Pontifici, Pelagium aut Romam acciendum, ut divinæ gratiæ suomet ore palàm sinè ambagibus testimonium daret, vel hoc ipsum per literas agendum; nondum etiam ad se delata significavit gesta Synodi Palæstinæ, ex quibus Pelagii sententia melius cognosceretur, & concludit Epistolam: *Utrum etiam noster rivulus licet exiguus ex eodem, quo etiam tuus abundans, emanet capite fluentorum, hoc à te probari volumus, tuisque rescriptis de communi participatione unius gratiæ consolari.* Hanc Epistolam unâ cum literis utriusque Synodi Carthagenensis, & Milevitanæ Julius Episcopus Romam ad Innocentium tulit. Palladio intereâ Syraculis navigante Augustinus scripsit ad Hilarium, cunctorum, quæ tunc in Africâ contra Pelagianos gesta fuerant, eundem certior reddens, nam & antè biennium alias ad illum literas dederat, quibus excitatus Syraculis à Cælestii discipulis quæstiones enodarat. Prius etiam scripserat Augustinus ad Joannem Hierosolymita-

num, cum accepisset ab Orosio, quantam Pelagio advocationem commodasset, rogans eundem, ut gesta Synodalia in Africam transmittere dignaretur, ea enim ab Africanis enixè desiderabantur, cum verò diu, diuque responsum expectasset, iteratò ad eundem scripsit; Ea autem est Epistola 252. in quâ hæc habet, quibus nimis Joannis ergà Pelagium amor significatur. *Pelagium verò fratrem nostrum, filium tuum, quem audio, quòd multum diligis, hæc illi exhibeas suggero dilectionem, ut homines, qui eum noverunt, & diligenter audierunt, non ab eo tuam Sanctitatem existiment falli; Cùmque sibi certò Augustinus persuaderet, ambiguo gratiæ vocabulo Joannem à Pelagio fortè decipi, non solum eundem fraudis admonuit verum etiam librum Pelagii & suum de Naturâ, & Gratiâ transmisit, rogans Joannem, ut Pelagium erroris admoneret, hæc præfatus. *Si diligis Pelagium, diligat vos etiam ipse, imò magis se ipsum, & non vos fallat.* Video Scriptores Carmelitas Baronio subinfectos, quòd Joannem Pelagianismi incusarint; Illud tamen certum est, Augustinum apertè docuisse, Joannem Pelagii sententiam in congressu Hierosolymitano expugnasse; hæc enim ad perpetuam Joannis commendationem in lib. de Gestis Pelag. cap. 30. scripta reliquit, nempe, *ipsum giganteos montes adversus supereminentiam gratiæ cælestis struètos tribus divinorum testimoniorum tanquam fulminum ictibus dejecisse.* Joannes quidem non Pelagii sententiam tenuit, sed Pelagium suam ipsius tenere existimavit, in quo deceptus est, sed haud mirum, cum hæreticus ipsum Romanum Pontificem Zosimum iis quoque artibus circumvenerit. Num verò Joannes libros, ac literas ab Augustino missas acceperit, in incerto est, paulò enim post diem obiit succedente Praylo, qui Pelagio impensius initio, & ipse favebat.*

Cum Synodalia gesta de more literis mandanda essent, quò posteriorum memoriæ traderentur, utraque Synodus eam provinciam Augustino imposuit, qui Hipponem rediens, quò diligentius injunctum munus exqueretur, cuilibet se adeundi facultate interdicitâ, per quinque dies gesta disposuit, quæ postea ad plerosque subindè, ut occasio ferebat, ipse transmisit. Hæc pro concione Hippone recitavit Augustinus: *Placuit, inquit, mihi, & vobis propter curam Scripturarum, quam mihi Fratres, & Patres mei Coepiscopi duobus Conciliis Numidiæ, & Carthagenis imponere dignati sunt, ut per quinque dies nemo mihi molestus esset; Gesta confecta sunt, placuit, acclamastis; Recitatur placitum vestrum, & acclamatio vestra:* Epist. 110. Quæ tamen non adeò constanter affirmare ausim, quin de aliis fortè Synodis illa melius accipi possint, quotannis enim tum in Numidiâ, tum in Proconsulari provinciâ Synodi cogeantur; illa verò Augustinus pro concione dixit anno 426. ut recentiora videri cuiquam possit Concilia laudasse, quam olim ante decennium celebrata.

CAPIT X I.

Sanctus Innocentius Papa Pelagianos damnat, paulò post obit, ejusdem mortis tempus aliud à vulgari chronologiâ probatum. Augustinus contra Pelagii sectatores ad Paulinum scribit. Anno

Innoentius Pontifex Africanorum Patrum literis à Julio Episcopo acceptis anno 417. re maturè consideratâ, Pelagianorum hæresim damnavit: Acceperat

417.

perat idem paulò antè gesta Palæstina, quibus evolutus probè se cognovisse, testatus est, Pelagium *obscura partim vitando, partim interpretando, partim ad tempus negando totà se obscuritate confudisse.* Epist. 96. inter Augustinianas. Quare in Pelagium, ac Cælestium novis istis ex Africâ literis excitatus anathema pronuntiavit, quod ibidem Epist. 93. ad Milevitanos tale est. *Quare Pelagium, Cælestiumque idest inventores vocum novarum, qua sicut dixit Apostolus, edificationis nihilum, sed magis vanissimas confuserunt parere quaestiones, Ecclesiasticâ communione privari, Apostolici vigoris auctoritate censemus, donec respiciant de Diaboli laqueis, à quo captivi tenentur secundum ipsius voluntatem, eosque interim ovili Dominico non recipi, quod ipsi perverse vi sequuti transitem deserere voluerunt.* Datum VI. Kal. Februarias Honorio Aug. & Constantio V. C. Cons. Postridiè verò nempè V. Kal. Februar. rescripsit Patribus Carthaginensis Synodi: In plerisque tamen codicibus M. S. eadem die utraque Epistola data legitur; at privatis literis Aurelii, Alipii, & Augustini respondit Innocentius pridie Kal. Februarias, nam è codice Corbejensi hanc earundem subscriptionem profert Sirmondus lib. 2. Propem. cap. 2. *Data pridie Kal. Februarias post consulatum gloriosissimi Theodosii Aug. VII. & Junii Quarti Palladii V. C.* Porro in Epistola ad Augustinum scribit, à Laicis quibusdam gesta se Palæstina accepisse, indeque satis colligi, Pelagium suæ absolutioni non fidere, quippe qui nec illa ad se perferenda curasset, nec ab aliquo iudicium ad Sedem Apostolicam mittendum pro sui defensione testimonium impetravisset; haud illum sibi per literas Romam accersendum, sed huic potius festinandum, quò correctus vel coram, vel per literas absolutionem obtineat; Eiusdem Pelagii librum se evoluisse, multis illum blasphemis scaterere, nihil in illo, quod placeret, nihil, quod non displiceret, assertum; ipsius verò Augustini Epistolam latius contra Pelagium disputantem integrâ ratione consistere, ut & illis omnem tollere posset errorem, & idoneum dato cuius nostræ legis exemplo, quem se qui debeat, dignum possit præbere Doctorem. Hæc Innocentius.

Augustinus amicorum tandem industriâ Palæstinæ Synodi gestis acceptis, quòd vulgò in illâ Pelagius absolutus ferebatur, quasi illi Episcopi in eiusdem sententiam pedibus ivissent, operæ pretium duxit, librum condere, quo gesta illa Orbi Catholico exponens hæretici vitamenta propalaret, ejusque dolos apertissime demonstraret, simul etiam doctos, ac pios Antistites defenderet, quos, fama erat, Pelagianos errores plenis suffragiis approbasse. Librum ergo de Gestis Palæstinis, seu ut alii malunt, de Gestis Pelagii, (& hic planè titulus libri legitur) conscriptum Aurelio Carthaginensi nuncupavit, *ne illo velut absoluto, de Pelagio loquiter* 2. Retract. cap. 47. *eadem quoque dogmata putarentur iudices approbasse, quæ ille nisi damnasset, nullo modo ab eis nisi damnatus exisset.* Hic liber de Gestis Palæstinis diu latuit, tandemque in Fesulanâ Canonicorum Regularium Bibliothecâ inventum Velferus edidit; ego Romæ in Bibliothecâ Vaticanâ inter codices olim ducum Urbini num. CXVIII. aliud eiusdem exempli volumen pulcherrimis characteribus exaratum legi.

Innocentius Pontifex damnatis Pelagianis, quasi nihil, undè plus gloriæ eidem adjici posset, esset reliquum, paulò post ad superos evocatur IV. Idus Martii. Video insignem annalium scriptorem ad

annum 417. scribere, Sanctum Innocentium diem obiisse V. Kal. Augusti, quo die ejusdem memoria ab Ecclesiâ celebratur; Scio Panvinum meum in Chronico Ecclesiastico asserere Innocentium mortuum anno superiori 416. Verum ab utriusque sententiâ discedo; Certè Panvini opinio evidenter refellitur ex subscriptione literarum Sancti Innocentii ad Synodum Milevitanam inter Epistolas August. 93. data enim dicuntur *Sexto Kal. Februarias Honorio, & Constantio V. C. Cons.* Planè designatur præsens annus 417. quo Honorius XI. Constatius verò alterum consulatum gessit; nam primùm consul hic fuit cum Constante anno 414. tertium verò cum Theodosio Augusto anno 420. Baronii, & omnium ferè sententia ex Anastasio desumpta indè nobis non probatur, quòd in omnibus antiquis Martyrologiis Sancti Innocentii Papæ mors recitatur die duodecimâ Martii. Edidit Bollandus Martyrologium Sancti Hieronymi ante mille annos vetustissimis characteribus exaratum, ubi legitur: *IV. Idus Martii Romæ depositio Sancti Innocentii Episcopi.* Hunc verò non Romanum Episcopum, sed alterius sedis Præsulem Romanum profectum, ibique postea mortuum idem Bollandus existimat. Sed est vetustissimum Martyrologium, quod Rosveydus vir eruditus vocat *fontem omnium aliorum Martyrologiorum*, missum ex urbe ad Aquilejensem Antistitem à Romano Pontifice, quod etiam antiquum Bollandus nominat; porro ad IV. Idus Martii scriptum ibi legimus: *Sanctorum Pontificum Gregorii, & Innocentii.* Idem habet Martyrologium editum à Luca Holstenio unâ cum actis Martyrum Felicitatis, & Perpetuæ. Hoc item constat ex Martyrologiis Bedæ & Adonis, qui auctores antiqui sunt, & ex vetustioribus codicibus sua Martyrologia exscripsere. Beda scribit: *IV. Idus Martii Romæ Sancti Gregorii Papæ & c. Eadem die Beati Innocentii Papæ, qui vixit Ecclesiam annos XV. menses duos, dies 21. hic constitutum fecit de Ecclesiâ, & Pelagium, & Cælestium Hæreticos damnavit.* Bollandus addit: *Si aliunde certiora indicentur, ea ut Lector amplectatur suademus.* Sunt planè eam rem certiora eruditissimi, ac sanctissimi viri verba, quæ omne posthac dubium tollant. Paschasius Lilybæi in Sicilia Episcopus, qui Apostolicæ Sedis Legatus in Synodo celeberrimâ Calchedonenfî primo loco fedit, in Epistola ante 64. Leonis ita scribit: *Tempore recordationis Domini mei prædecessoris vestri Zosimi anno consulatus Honorii Augusti XI. & Constantii II. tunc enim eum declinaretur, ne decimo Kal. Maii dies Pascha teneretur, celebratum est octavo die Kal. Aprilis.* Et postea: *Cum sancte memori a Domino quondam meo, ac Beatissimo Papâ Zosimo & c. illâ nocte, quæ lucebat in diem Dominicam X. die Kal. Maii fons sacer hora comperenti repletus est.* Ecce testimonio viri Zosimi quondam clientis sedisse hunc ipsum Pontificem anno 417. tempore Paschatis. Baronius ad annum 453. scribit datas hæc literas anno 454. quòd in illis solvitur dubium de Paschate anni 455. de quo Leo etiam scripsit ad Julianum Coensem. Vir insignis cyclos minimè advertens non uno loco procul à vero abit. Anno 455. dies passionis Dominicæ accidit X. Kal. Maii Cyclo Lunæ XIX. Solis XVI. lit. B. itemque IX. Kal. Majorum dies Sabbato occurrit. At anno, de quo Paschasius literæ loquuntur, dies passionis XI. Kalendas Maii occurrit, ac IX. Kal. Majorum die Dominica dies obvenit. Est planè ex recitatis characteribus annus 444. qui fuit Bisextilis Cyclo Lunæ VIII. Solis V. lit. B. A. quo anno festivi-

festivitas Paschalis perfecta fuit die 23. Aprilis, de qua eo tempore gravis orta erat controversia, quam Paschasinus solvit. Hoc etiam ostenditur ex consulari Aetii II. & Sigefvulti, à quo annus, de quo scribit Paschasinus, ut ibi testatur, est *octavus embolismalis*. Nam cum illi magistratum inierint anno quadringentesimo trigesimo septimo, quando incepit cyclus ille octo annorum, patet annum 444. ibidem designari. Quod autem in eisdem literis legimus annum, de cuius Paschate controvertitur, esse à consulatu Antonini, & Syagrii *sexagesimum quartum*, (fuerit consules anno 382.) ex librariorum errore descendit, est enim LXIII. atque ita se legisse in Sirmondiano Codice testatur Petavius lib. 2. Doctr. temp. cap. 62. Quare cum litera Paschasini superiori anno datae sint, liquet eas scriptas fuisse anno 443. qui fuit vigesimus sextus à Paschate sub Zosimo à Latinis citra tempus debitum celebrato. Hæc diligentius discussimus, ut literas easdem anno 417. viciniores ostenderemus, ne Paschasini fortè memoria vitio illa de Zosimo verterentur. Præterea in Chronico Jornandis apud Hermannum Contractum legimus: *Anno 417. Quæstio de hujus anni Pascha oritur sub Zosimo*. Hoc ergo anno erratum est in Paschatis celebratione, nam perfecta illud fuit die 25. Martii, cum celebrandum fuisset die 22. Aprilis. Prosper in Chronico ait: *Theodosio VII. & Palladio Coss. Zosimus succedit Innocentio regnans annum unum, menses novem, dies octo*. Cum verò certum sit apud omnes, Zosimum mortuum die 26. Decembris, ejus electio cadit circa diem 17. Martii, vacante Sede quinque duntaxat diebus. Idatius Episcopus, qui juvenis sub Innocentio vixit, initium, & finem Pontificatus Innocentii duplici caractere Cœlesti signat: *Arcadii 8. Solis facta defectio Tertio Idus Novembris feria II. Romanae Ecclesie XXXVIII. habetur Episcopus Innocentius*. Altera etiam eclipys designat annum obitus ejusdem: *Honorii 24. Solis facta defectio die 14. Kal. Augusti, qui fuit V. feria. Romanae Ecclesie XXXIX. praesidet Episcopus Zosimus*. Initia Innocentii rectè statuuntur anno octavo Arcadii, (cum Honorio fratre die 17. Januarii anno 395. imperare cepit) nempe anno 402. Addit Idatius fuisse Olympiadis 295. annum secundum, quo sanè anno die 11. Novembris semihora post ortum Solis cepit Romæ videri eclipys, quæ duravit horis 2. 16. Sole in gradu Scorpii 20. 12. Verum Idatius minus rectè feriam secundam eo anno in tertiam Iduum Novembris incidisse putavit; fuit feria III. Cyclo Lunæ IV. Solis XIX. lit. E. Rursus erravit Idatius, dum annum mortis Innocentii statuit 418. quo Honorii 24. & secundus Olympiadis 299. concurrunt, quo anno XIV. Kal. Augusti accidit eclipys, de qua Chronicon Alexandrinum: *Honorio XII. & Theodosio VIII. Coss. His Coss. solis eclipys accidit mense Julio XIV. Kal. Aug. die Veneris horâ octavâ*. De hac etiam scribit Philostorgius lib. 12. num. 8. *Quod mense Julio in decimam nonam progressa circa octavam diei horam Sol aded defecerit, ut & stella lucerent*. Incepit Romæ horâ post mediam noctem 11. 31. duravit horâ 1. 48. Sole in Cancrî gradu 27. 55. Erravit etiam ponens eâ die 19. Julii feriam V. fuit enim feria VI. ut difertè tradit Chronicon laudatum Cyclo Lunæ I. Solis VII. lit. F. Deniquè idem lapsus est, dum Innocentium XXXVIII. Romanorum Pontificum nuncupavit, qui XXXX. dicendus erat, undè & Zosimus sedit XXXXI. Augustinus Epistolâ 165. ad Genesiosum exactè à D. Petro usquè ad Anastasium In-

nocentii decessorem Romanorum Pontificum catalogum deducit, estque illi Anastasius XXXIX. à D. Petro. Atque hæc de tempore obitus Sancti Innocentii, cujus memoria die 28. Julii recolitur, quod fortè eâ die à Sergio II. ejus reliquiæ translatae sunt in titulum Equitii.

Hic Innocentius relatus est inter Divos, atque ab Augustinianis summâ religione colitur, quod primus Romanorum Pontificum Sancti Augustini sententiam contra Pelagianos in Synodo Milevitana latam Apostolicâ auctoritate firmavit. Idem verò Augustinum impensius amavit, habuitquè cum illo familiare literarum commercium, quarum nonnullas salutationis tantum gratiâ scribere solebat, ut patet ex Epist. 97. inter Augustinianas, ubi Augustinum *Carissimum* nuncupat. Gennadius in lib. de Illustr. Script. cap. 43. hæc ait: *Innocentius Urbis Romanae Episcopus scripsit decretum Occidentalium Ecclesiarum, & Orientalium adversus Pelagianos datum, quod postea successor ejus Papa Zosimus latinus* (non latinis ut vulgò legitur) *promulgavit*. Nescio quid Orientalis Ecclesia ante Innocentii decretum statuerit contra Pelagianos; In solâ Synodo Diospolitana eorum causa agitata est, in quo judicio Pelagius absolutus fuit, licet reapse coactus fuerit ad errores objectos anathematizandos, quod sexcenties Pelagianis Augustinus exprobat. Sanè Innocentius noluit approbare acta Synodi Palæstinæ, undè, inquit Epist. 96. ad Augustinum, *non possumus illorum nec culpâre, nec approbare judicium, cum nesciamus utrum vera sint gesta, aut si vera sunt, illum, Pelagium scilicet, constet magis subterfugisse, quam se totâ veritate purgasse*. Photius Cod. 54. scribit, Pelagianos in Oriente ab Alexandrinâ Ecclesiâ fuisse damnatos; *Ejecti sunt, inquit, qui ita senserunt ex Ecclesiâ velut hæretici temporibus Theophili Alexandrini, & Innocentii Romani Antistitis*. Errat Photius, nam Theophilus *lethargo correptus obiit consulatu Honorii IX. & Theodosii V. XV. Kal. Octobris* ex Socrate lib. 7. Hist. Eccl. cap. 7. anno scilicet 412. At eo anno adhuc Pelagiana hæresis latebat, neque usquàm, præterquam Carthagine, insonuerat. Præterea cum Valerianus servus Pelagianus Alexandriam se recepisset, Eusebius Cyrillum Theophili nepotem monuit, ne hæretico locum daret, cum à cæteris Orientalibus Pelagiani expellerentur; *Quomodo nunc, inquit, cum beatâ memoriâ Innocentius Pelagium, Cælesiumque cum suis capitibus condemnarit cunctis eos abiciantibus Orientalibus, Alexandrina Ecclesia in communionem receperit, quæ sola, & prima inter comprovinciales suos tales refutare debuerat*. Nihil hic de latâ à Theophilo in Pelagianos sententiâ dicit, quod tamen nepoti avunculi decretorum ad reprehensionem usquè in causâ Chrysostomi tenacissimo inculcandum fuerat. Hinc patet Ecclesiam Orientalem tempore Theophili nihil statuisse contra Pelagianos, undè deceptus est Vossius, qui lib. 1. Hist. Pelag. cap. 39. Theophilum inter Pelagii damnatores numerat Photii testimonio deceptus.

Baronius Anno 416. Num. 14. legens laudatum Gennadii caput 43. putavit Innocentium præter literas adversus Pelagianos ad Africanas Synodos datas condidisse etiam decretum contra eosdem, quod postea Zosimus ad universos Orbis Episcopos direxit. Sed non possum his assentiri, cum hujus decreti nusquam mentionem fecerit Augustinus; Hic Epist. 47. scribit ad Valentinum, mittere se omnia decreta in causâ Pelagianorum, ibique numerat

tres Afrorum Epistolas, itemque tria Innocentii ad eosdem rescripta; rursus Concilii Africani literas ad Zosimum datas, ejusdemque ad universos Episcopos rescriptum; ubi altum de hoc asserto Innocentii decretum silentium. Sed nec putandum est, idem decretum ab Innocentio morte prævento non fuisse publicatum, quod postea Zosimus præstitit; Etenim cur Zosimus initio Pelagianis credebatur? Et quidem cum Cœlestius, fraudibus per Africanos palam nondum factis, iterum à Zosimo audiretur, Pontifex Innocentii tantum literas ad Carthaginensem, & Milevitanam Synodum objecit, quod non uno loco repetit Augustinus; Lib. 2. ad Bonif. cap. 3. ait: *Insuper etiam Cœlestium se purgare molientem ad consentientium. Supradictis Sedis Apostolicæ literis crebrâ interlocutione contrinxerit*; Et lib. 2. de Pecc. Orig. cap. 7. testatur Zosimum instasse Cœlestio, *us Sedis Apostolicæ literis, quæ à sanctæ memoriæ suo Præcessore manaverant, præberet assensum*. Sanè Innocentii decretum Zosimus Cœlestio opposuisset, si in Ecclesiasticis scripturis illud invenisset. Quare Gennadius nomine decreti illud tantum intellexisse dicendus est, quod in memoratis Innocentii literis ad Africanos Patres contra Pelagianos statutum fuerat. Scio Erasmus scribere Innocentium in dictis literis suo more seruum potius, quàm eruditum apparere, cujus censura sine reprehensione ita à Vossio recitatur lib. 1. cap. 27. *An verò Epistola ista tunc sint dignæ Antistite, cum quoquam contendere volumus. Negabat sanè id magnus Desiderius*. Verùm Epistola illæ commendantur ab Augustino lib. 1. contra Jul. cap. 4. *Quid enim, inquit, potuit vir ille Sanctus Africanis respondere Conciliis, nisi quod antiquitus Apostolica Sedes, & Romana cum cæteris tenet perseveranter Ecclesia? & quibusdam ejusdem sententiis laudatis, Hinc responde, inquit, imò ipsi Domino, cujus ille Antistes usus est testimonio*; & lib. 2. ad Bonif. cap. 3. *Literis beatæ memoriæ Papæ Innocentii de hac re dubitatio tota sublata est*; & cap. 4. recensitis earundem literarum verbis exclamat: *Quid ista Sedis Apostolicæ sententiâ clariùs, atque manifestiùs? vide lib. 2. de Pecc. Orig. cap. 8. & 9.* Cur enim imperitus censor sævitiem Innocentio exprobrat? quòd Pelagianos damnavit, quos ille fortè voluisset absolvere? Illos tantum uti morbidas oves à Catholicis caulis exclusit, at hoc Africanæ Synodi antea pegerant, quæ prima hæreticis pœna decernitur. Ineruditum stylum carpit: ergone & Sanctus Antistes manum tuæ ferulæ subjiciet, quòd dictionis elegantiam vel invitum doceatur? In illis literis non sævus, sed pugna Innocentius exhibetur, plura enim, eaque solida argumenta exerit, queis Pelagianam hæresim proscindit; Potuerat quidem plura ex Sacris Scripturis testimonia educere, sed optimè meminerat, scribere se Synodis doctissimorum, ac sapientissimorum Patrum; hinc sunt ejus verba in Epistolâ ad Concilium Carthaginense: *Possim plura dicere, nisi vos constaret cuncta dixisse*. Augustinus in Epistolâ 105. ad Paulinum Nolanum Innocentii literas hoc grandi elogio exornat: *Scriptimus etiam ad beatæ memoriæ Papæ Innocentium præter Conciliorum relationes literas familiares, ubi de ipsâ causâ aliquantò diutius egimus. At omnia nobis ille rescripsit eodem modo, quo fas erat, atque oportebat Apostolicæ Sedis Antistitem*. Quibus verbis Erasmi iudicium inficitæ arguitur scribentis, in memoratis literis ingenium, & eruditonem tali dignam Præsule desiderari.

Interea mortuo Innocentio Pelagiani in Campania præcipuè securiùs pro sectâ loquebantur; Nolæ

enim nonnulli Pelagianos errores tantâ pertinaciâ defendebant, ut assererent, parvulos sine baptisimo decedentes damnari non posse, idque se aded constanter tenere affirmabant, ut vel Pelagium ipsum, si secus sentiret, se deserturos profiterentur. Paulinus illius urbis sacris præfectus erat, quem Augustinus ob singularem eruditionem, ac pietatem mirificè colebat, vicissim & ipse à Paulino dilectus, erat enim vetus utriusque amicitia ante annum 395. contracta ex Epistolâ 36. ad Romanianum; cum verò Sanctus Doctor probè sciret, quantum à Paulino Pelagius olim amaretur, idque etiam ex Epistolâ ab anno 405. ad Paulinum à Pelagio scriptâ pateret, quæ teste ipso Hæresiarchâ apud Augustinum cap. 35. de Gratiâ Christi trecentis fortè versibus constabat, timuit, ne Pelagius homini fucum faceret, quare prolixam satis Epistolam ad Paulinum perscripsit, quâ certiore eundem fecit eorum, quæ tum in Africâ per Synodos Carthagine, & Milevi habitas, tum Romæ per literas ab Innocentio gesta fuerant, quorum omnium exempla etiam ad ipsum quòd plenius instrueretur, transmisit, scribens insuper duodecim præsertim errores in Synodo Palæstinâ Pelagio objectos fuisse, quos ibi recenset, atque: *Hæc omnia Pelagius sic anthematizavit, quod satis gesta ipsa testantur, ut nihil ad ea quoquo modo defendenda disputationis attulerit*; ibidem etiam disputat de electorum prædestinatione, ac reprobatorum damnatione tantâ quidem dicendi copiâ, tantâque argumentorum subtilitate, ut nusquam fortè meliùs; Hinc factum est, ut Semipelagiani, qui gratiam Augustini prædestinationem respuebant, hanc quoque ad Paulinum Epistolam improbarent ex lib. de Dono persév. cap. 21. Hæc autem literas exaratas post Innocentii mortem comperit, nam ibidem beatæ memoriæ Innocentium appellat; concludens Epistolam ait: *Quæ autem, & de quibus audierimus, quæ multum dolemus, & facile credere volumus, audiet à communi amico sanctitas tua*: Quibus suspicor Julianum in Campania Episcopum communem amicum, ac Paulino vicinum Pelagianis jam publicè faventem designari.

CAPUT XII.

Pelagiani Zosimo Papæ imponere conantur. De Erote, & Lazaro Pelagii accuatoribus nulla adnotantur, ac Fl. Dextri Chronicon redarguitur.

Sed ad Pelagium in Oriente degentem redendum est. Eorum quæ apud Africam in Synodo utrâque gesta, & postea Romæ à Sancto Innocentio Apostolicâ auctoritate firmata fuerant, famâ in Asiam delatâ, Pelagius, ac Cœlestius, quòd rebus suis consulere, statim Pontificem ad eundem sibi esse decreverunt, itaque è revisum est, Pelagium literis, Cœlestium coram Romæ causam dicere; Scripsit enim Innocentius Epist. 96. apud Augustinum de Pelagio: *Potest enim damnare, quæ senserat, ac datis literis erroris sui, ut regressum ad nos decet, veniam postulare*. Quare Pelagius literas ad Innocentium dedit, quibus injustè se infamari questus, Erotem, ac Lazarum uti publicos calumniatores accusabat, quorum falsis delationibus præsens quidem in Palæstinâ accusatus, sed plenè suffragiis à iudicibus absolutus fuerat; Ea verò, quæ in Africa contra se gesta fuerant, iisdem